

копіювальні верстати тощо (див.: Українська радянська енциклопедія / Гол. ред. М.П. Бажан. Вид. 2-е. Київ, 1985. Т. 12. С. 33).

Отже, в сучасній українській мові нормативні всі розглядувані терміни.

Н.О. ЯЦЕНКО

ПІДІМКНЕННЯ – ПІДМИКАННЯ ЧИ ВМИКАННЯ – ВКЛЮЧЕННЯ?

У сучасній українській літературній мові функціонують технічні терміни: *включення* – *увімкнення*, *ввімкнення* «приєднання до електропостачальної системи чого-небудь», «приведення чого-небудь у дію» (див. Тлумачний словник з надійності газотранспортного обладнання та систем. Основні терміни: понад 2500 термінів / Уклад.: М.М. Гінзбург, М.Н. Чернець, І.М. Корніловська та ін.; За заг. ред. А.А. Рудніка. Харків, 1999. С. 55); *включення* – *включення*; (дія) *увімкнення*, *включення*; (незакінч. дія) *вмикання*, *включання* (див. Російсько-український словник фізичних термінів / Уклад.: Ю.В. Караван та ін.; За ред. О.Б. Лисковича. Київ, 1994. С. 31); *включення* – (ел.) *вмикання*, *ввімкнення*, *включення прибо́ра в се́ть* – (ел.) *ввімкнення прила́ду в мере́жу* (див. Російсько-український математичний словник / Уклад.: В.Я. Карачун, О.О. Карачун, Г.Г. Гульчук. Київ, 1995. С. 32); *включення* – у (в) *вмикання*, у (в) *ввімкнення* (див. Російсько-український науково-технічний словник / Уклад.: В. Перхач, Б. Кінаш. Львів, 1997. С. 54); *включення* – у (в) *ввімкнення*, у (в) *включення*; *вмикання в це́ць* – *вмикання*, у (в) *включення в ко́ло* (див. Російсько-український словник з радіотехніки та радіофізики / Уклад.: В.С. Калашник та ін. Київ, 2006. С. 60); *включення* – *увімкнення* ‘увімкнення кола вручну або автоматично від пристрою захисту шляхом увімкнення відповідних комутаційних апаратів’ (див. Російсько-український тлумачний словник з електроенергетики. Київ, 1998. С. 15).

Отключення – *вимкнення* «припинення функціонування пристрою переведенням його у вимкнений стан» (див.: Тлумачний російсько-українсько-англійський словник із протикорозійного захисту газопроводів. Основні терміни: близько 2800 термінів / Уклад.: М.М. Гінзбург, М.Н. Чернець, І.М. Корніловська та ін.; За заг. ред. А.А. Рудніка. Харків, 2000. С. 264); *отключення* – *відключення*, *від’єднання*; (незак.д.) *відключування*, *від’єднування*, *вимикання*, *виключання* (див.: Російсько-український словник фізичних термінів / Уклад.: Ю.В. Караван та ін.; За ред. О.Б. Лисковича. Київ, 1994. С. 152); *отключення* – *вимикання*, *вимкнення* (див.: Російсько-український науково-технічний словник / Уклад.: В. Перхач, Б. Кінаш. Львів, 1997. С. 214); *отключення* – *вимкнення* (*вимикання*); *відключення* (*відключання*) (див.: Російсько-український словник з радіотехніки та радіофізики / Уклад.: В.С. Калашник та ін. Київ, 2006. С. 342); *отключення* – *вимкнення* ‘вимкнення кола вручну або автоматично від пристрою захисту шляхом увімкнення відповідних комутаційних апаратів’; засвідчені словосполучення: *вимкнення агрегатне*, *вимкнення замикання*,

вимкнення захисне, вимкнення завершальне (див.: Російсько-український глумачний словник з електроенергетики. Київ, 1998. С. 74).

Подключенный – під'єднаний (див.: Російсько-український словник фізичних термінів / Уклад.: Ю.В. Караван та ін.; За ред. О.Б. Лисковича. Київ, 1994. С. 171); **подключенный – підімкнений** (див.: Російсько-український науково-технічний словник / Уклад.: В. Перхач, Б. Кінаш. Львів, 1997. С. 248), **подключать / подключить – підключати / підключити**; (*джерело живлення, ел.*) **вмикати / увімкнути** (див.: Російсько-український математичний словник / Уклад.: В.Я. Карачун, О.О. Карачун, Г.Г. Гульчук. Київ, 1995. С. 138), **подключение – підключення; увімкнення; під'єднання** (див.: Російсько-український словник з радіотехніки та радіофізики / Уклад.: В.С. Калашник та ін. Київ, 2006. С. 384).

Підмикання, підімкнення (техн., фіз. (струму) – подсоединение, підімкнений (техн.) (струм) – подсоединенный (див. Українсько-російський словник наукової термінології / За заг. ред. Л.О. Симоненко. Київ; Ірпінь, 2004. С. 228).

Отже, простежуючи поширеність аналізованих термінів у фахових лексикографічних джерелах, констатуємо перевагу термінів *увімкнення, вимикання, вимкнення* як таких, що відповідають граматичним та словотвірним нормам сучасної української мови.

Н.О. ЯЦЕНКО

ФАХОВИЙ – ПРОФЕСІЙНИЙ – ПРОФЕСІОНАЛЬНИЙ

Ці слова, на перший погляд, взаємозамінні. Проте кожне з них має свій семантичний відтінок, що й визначає правильність його вживання.

В українській мові прикметник **фаховий** використовують на позначення того, що 'стосується до фаху, пов'язаний з якимсь фахом', 'стосується до фахівця' (Словник української мови: в 11-ти т. Київ, 1979. Т. X. С. 571), наприклад: *фаховий інтерес, фаховий рівень, фаховий поділ, фахові дисципліни, фахові видання, фахові проблеми, фахові студії*. Таку лексичну сполучуваність демонструє і класична художня література, і сучасна мовна практика: *Від цієї рожевої і до краю не фахової балаканини злісними зморшками кривилося волюве з масивним чотирикутним підборіддям обличчя генерал-хорунжого Юрка Тютюнника* (М. Стельмах); *Досі він вважав, що володіє фаховим даром журналіста – з першого погляду розгадувати і визначати людей* (О. Гончар); *Збірник «Культура слова» включено до переліку друкованих наукових фахових видань України (наказ МОН України від 22.12. 2016 №1604)* (Культура слова, 2017. Вип. 87. С. 2); *У фахових навчальних посібниках термін землевпорядкування має інші значення...* (Туровська Л.В. Землеустрій – землевпорядкування. Термінологічний вісник: Зб. наук. праць, 2017. Вип. 4. С. 310).

Значення 'пов'язаний з певною професією', 'який об'єднує людей однієї професії або близьких професій' передає прикметник **професійний** (Словник української мови. Київ, 1977. Т. VIII. С. 331), наприклад: *Ще не ввійшли в гавань, як назустріч їм вимчав з порту катер з цілою групою лікарів і суворий молодий дозиметрист, закутий в панцир професійної витримки, першим*